

Quản lý thiết bị dạy học trong các trường trung học cơ sở huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh theo tiếp cận đảm bảo chất lượng

Nguyễn Trung Kiên, Nguyễn Văn Cường *

*Trường Đại học Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội

Received: 28/8/2023; Accepted: 05/9/2023; Published: 6/10/2023

Abstract: The article focuses on researching and evaluating the status of teaching equipment management at junior high schools in Yen Phong district, Bac Ninh province, with the goal of creating a basis for improvement. Improve the quality of local education. The study began by analyzing the current status of teaching equipment in secondary schools in Yen Phong district, Bac Ninh province. It considers factors such as the amount and type of equipment, the state of maintenance and use, and the effectiveness of the use of these equipment in the teaching process. Research and propose improvement measures to strengthen teaching equipment management and ensure education quality in Yen Phong district. These recommendations may include improving maintenance processes, investing in new equipment, training teachers on equipment use, and creating quality assurance approaches to teaching equipment management. This study hopes to contribute to improving the quality of education in Yen Phong district, Bac Ninh province, and provide knowledge and guidance for local basic education decisions and policies to make the most of the potential. The potential of technology in the teaching and learning process.

Keywords: Learning, teaching

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, việc sử dụng công nghệ trong giáo dục đã trở thành một phần quan trọng để nâng cao chất lượng giáo dục. Thiết bị dạy học, như máy tính, máy chiếu, bảng thông minh, và các thiết bị kỹ thuật khác, đóng vai trò quan trọng trong việc tạo điều kiện học tập hiệu quả và phát triển kỹ năng cho học sinh. Trong bối cảnh này, việc quản lý thiết bị dạy học tại các trường Trung học cơ sở (THCS) trở nên cực kỳ quan trọng để đảm bảo rằng giáo dục ở cấp trung học cơ sở không chỉ đáp ứng nhu cầu giảng dạy mà còn đảm bảo chất lượng và hiệu quả.

Tại huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh, một trong những vùng đất nổi tiếng với sự phát triển kinh tế nhanh chóng, việc quản lý thiết bị dạy học tại các trường THCS trở thành một thách thức đối với các nhà quản lý giáo dục và giáo viên. Sự đầu tư vào công nghệ giáo dục đã tăng lên đáng kể, nhưng quá trình quản lý và bảo trì thiết bị không luôn được thực hiện một cách hiệu quả, dẫn đến tình trạng thiếu hụt thiết bị và hạn chế trong việc sử dụng chúng trong quá trình giảng dạy.

Trong bối cảnh này, bài báo này tập trung vào việc nghiên cứu và phân tích tình trạng quản lý thiết

bị dạy học tại các trường THCS trong huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh. Chúng tôi sẽ xem xét các vấn đề liên quan đến việc cung cấp, bảo trì, và sử dụng thiết bị dạy học, cũng như ảnh hưởng của việc quản lý thiết bị đến chất lượng giáo dục tại cấp trung học cơ sở. Ngoài ra, chúng tôi cũng sẽ đề xuất các giải pháp và tiếp cận để cải thiện quản lý thiết bị dạy học và đảm bảo chất lượng giáo dục tại huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh.

Mục tiêu của bài báo là tạo ra một cơ sở để nhận thức rõ hơn về tình trạng quản lý thiết bị dạy học trong giáo dục cơ sở ở địa phương này và đề xuất các biện pháp cụ thể để cải thiện tình hình.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng thiết bị dạy học tại các trường THCS huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh

Qua khảo sát, thống kê đối chiếu nhìn chung TBDH ở các trường THCS còn thiếu nhiều về số lượng và chủng loại, đặc biệt là số lượng phòng học đa chức năng, chất lượng thì nhanh xuống cấp, chưa kịp thời sửa chữa, mua sắm bổ sung, thường xuyên xảy ra tình trạng thiếu TBDH. Chất lượng phòng học đa chức năng chưa đạt chỉ tiêu kỹ thuật, các phương tiện chưa đồng bộ.

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học

công nghệ, TBDH cũng phát triển theo cả về loại hình và mẫu mã. Trong những năm vừa qua, bằng các nguồn kinh phí khác nhau, các trường THCS đã được trang bị nhiều thiết bị dạy học phục vụ cho chương trình đổi mới giáo dục phổ thông, nâng cao chất lượng giáo dục. Thực tiễn trang bị TBDH cho giáo dục phổ thông nói chung và các trường THCS nói riêng đang tồn tại nhiều vấn đề, trong đó có vấn đề chất lượng TBDH. Chất lượng của đồ dùng dạy học tự làm chưa đảm bảo, còn chông chéo, nghèo nàn về chủng loại, đơn điệu về hình thức, tính thẩm mỹ và tính sư phạm chưa cao, chưa thuận tiện trong việc sử dụng, hiệu quả hỗ trợ giảng dạy còn thấp.

Qua phỏng vấn một số CBQL và GV đa số cho rằng chất lượng TBDH được trang bị đạt mức khá. Tuy nhiên, chất lượng phòng học và chất lượng các TBDH sau một học kỳ sử dụng thường bị hư hỏng hoặc giảm chất lượng so với lúc mới được trang bị ví dụ như tuổi thọ của bóng đèn chiếu, gương thấu kính bị xước, thiết bị âm thanh giảm độ nhạy, âm lượng giảm, chất lượng âm thanh không đảm bảo....

Để đánh giá mức độ thừa thiếu, chất lượng của các thiết bị dạy học ở trường trung học phổ thông chúng tôi đã khảo sát bằng “Phiếu trưng cầu ý kiến” đối với 170 người gồm 20 nhà quản lý, 150 giáo viên các trường THCS huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh. Kết quả được thể hiện như sau:

Bảng 2.2. Kết quả đánh giá về chất lượng TBDH ở các trường THCS huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh

Chất lượng		
Mức độ	SL	%
Tốt	20	11.8
Khá	97	57
Trung bình	36	21.2
Kém	17	10.0

Qua bảng số liệu trên có thể thấy có 10.0% số người được hỏi đánh giá về chất lượng là kém, cho rằng chất lượng trung bình với 21.2%, 57% đánh giá TBDH khá và 11.8% đánh giá tốt.

2.2. Đánh giá chung về thực trạng quản lý thiết bị dạy học ở các trường THCS huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh theo tiếp cận đảm bảo chất lượng

2.2.1. Kết quả đạt được

Đa số CBQL, GV và HS đã có nhận thức về tầm quan trọng của việc quản lý TBDH. Nhiều nhà trường đã thực hiện tốt việc đầu tư, xây dựng, trang bị, bảo quản, sửa chữa bổ sung thêm nhiều TBDH, trong đó có TBDH hiện đại tạo điều kiện nâng cao chất lượng giảng dạy của GV, tạo điều kiện để GV áp dụng các phương pháp dạy học tích cực.

Đa số GV đã có sự chuẩn bị kỹ khi sử dụng TBDH, tạo chất lượng cho các tiết dạy có sử dụng TBDH. Bên cạnh đó là nhận thức đúng đắn của GV về các yêu cầu cần đáp ứng khi sử dụng TBDH để phát huy tối đa lợi ích mà TBDH đem lại và sự tuân thủ những yêu cầu này khi sử dụng TBDH từ phía GV.

2.2.2. Một số tồn tại

Chưa trang bị đầy đủ chủng loại và số lượng TBDH. Một số bài thí nghiệm không có thiết bị, mô hình cho HS thực tập, trong trường hợp như vậy GV chỉ diễn giải bằng lời nói. Kế hoạch trang bị, mua sắm TBDH theo tiếp cận đảm bảo chất lượng chưa khoa học.

Tình trạng chất lượng trang thiết bị: Một số thiết bị kém chất lượng, vừa mới đưa vào sử dụng đã phải sửa chữa, thậm chí không thể sửa chữa được. Chế độ bảo quản máy móc không đảm bảo theo quy định của nhà sản xuất đề ra.

TBDH bị hư hỏng nhiều, không được sửa chữa kịp thời dẫn đến tình trạng thiếu TBDH, đặc biệt là các máy móc khó sử dụng và sửa chữa một phần do nhà trường chưa có các qui định chặt chẽ, nghiêm khắc trong việc cất giữ, bảo quản TBDH. Việc kiểm kê đánh giá khấu hao tài sản hằng năm vẫn được làm trên giấy tờ nhưng xử lý sau kiểm kê thì còn chậm.

Hoạt động quản lý TBDH theo hướng tiếp cận đảm bảo chất lượng được lập kế hoạch 1 lần vào đầu năm học. Công tác tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá vẫn còn nhiều yếu kém; công tác kiểm tra, đánh giá được thực hiện nhưng không đạt hiệu quả, không đáp ứng được mục đích tìm ra hạn chế, yếu kém từ đó có các biện pháp cải thiện việc quản lý TBDH.

Nhiều trường còn thiếu phòng kho chứa TBDH làm ảnh hưởng lớn đến việc cất giữ, bảo quản TBDH. Khả năng khai thác sử dụng TBDH còn hạn chế; một số phòng thí nghiệm, thực hành chưa sử dụng hết công suất.

Sự thiếu hụt nhân lực của bộ phận quản lý TBDH, chỉ do một GV kiêm nhiệm phụ trách, không có đủ thời gian để vừa thực hiện công tác giảng dạy chuyên môn, vừa quản lý TBDH. CBQL quản lý TBDH là GV kiêm nhiệm, chưa có chuyên môn sâu về lĩnh vực quản lý, chính vì vậy các chức năng của quản lý chưa được thực hiện tốt.

Công tác thanh tra, kiểm tra quá trình quản lý TBDH của cấp trên chưa toàn diện, chưa sâu, chưa phát hiện ra được những yếu kém cần cải thiện trong quá trình quản lý TBDH.

Tần suất sử dụng TBDH chưa cao, chỉ tập trung

ở các tiết thao giảng, chuyên đề, dự giờ, những tiết học bình thường chưa thường xuyên sử dụng TBDH, GV khó thay đổi được phương pháp dạy học truyền thống, giảng giải lý thuyết.

Công tác kế hoạch hoá thiết bị trên cơ sở bảng ghi thiết bị theo biểu kiểm kê hàng năm để bổ sung và thay đổi do hỏng hóc phải thanh lý thực hiện chưa tốt.

2.3. Một số biện pháp quản lý thiết bị dạy học trong các trường THCS huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh theo tiếp cận đảm bảo chất lượng

2.3.1. Tổ chức nâng cao nhận thức về vai trò của quản lý thiết bị dạy học theo tiếp cận đảm bảo chất lượng cho CBQL, GV

Nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, GV làm chuyển biến mạnh mẽ và sâu sắc trong đội ngũ CBQL về tầm quan trọng của công tác quản lý TBDH, tuyên truyền cho CBQL, GV về tầm quan trọng của TBDH để nâng cao tinh thần trách nhiệm của CBQL, GV trong việc quản lý thiết bị, đồ dùng dạy học.

Mặt khác, giúp cho CBQL, GV nhận thức rõ về vai trò và lợi ích của việc sử dụng TBDH trong dạy học tiểu học và tác dụng và giá trị của sử dụng TBDH đối với chất lượng bài học, góp phần thực hiện mục tiêu và nội dung của chương trình tổng thể.

2.3.2. Xây dựng tiêu chuẩn, tiêu chí và hoàn thiện quy trình quản lý thiết bị dạy học

Mục tiêu của biện pháp này là xác lập được hệ thống đảm bảo chất lượng trong quản lý TBDH, làm cơ sở khoa học cho quản lý TBDH và các hoạt dạy và học, quản lý dạy học của nhà trường. Đây là giải pháp quan trọng hàng đầu để thực hiện việc quản lý TBDH theo tiếp cận đảm bảo chất lượng. Xây dựng tiêu chuẩn, tiêu chí và hoàn thiện quy trình quản lý TBDH tốt mới bảo đảm cho việc thực hiện quản lý TBDH theo tiếp cận đảm bảo chất lượng.

2.3.3. Triển khai tạo lập văn hóa chất lượng trong quản lý thiết bị giáo dục

Văn hóa chất lượng và môi trường văn hóa chất lượng trong quản lý TBDH của các trường phổ thông nói chung, của các trường tư thục nói riêng là vấn đề có ý nghĩa hết sức quan trọng, nó quyết định tương lai và vị thế của trường. Văn hóa chất lượng trong quản lý TBDH là một nội dung biện pháp trong Quản lý thiết bị TBDH theo hướng đảm bảo chất lượng. Lĩnh vực quản lý TBDH chỉ có thể duy trì cải tiến liên tục, lâu dài theo tinh thần quản lý chất lượng tổng thể ở một môi trường mà mọi thành viên đều hướng đến chất lượng. Đảm bảo chất lượng vốn là cách quản lý dựa trên nền tảng văn hóa của tổ chức

hướng vào mục tiêu chất lượng hay “văn hóa chất lượng”. Môi trường văn hóa chất lượng cũng là đích hướng tới của các tổ chức hướng tới đảm bảo chất lượng. Nói cách khác, môi trường văn hóa chất lượng vừa là điều kiện vừa là mục tiêu của đích đến của đảm bảo chất lượng.

2.3.4. Chỉ đạo bồi dưỡng kỹ năng sử dụng thiết bị dạy học cho đội ngũ giáo viên

Đảm bảo việc bảo quản TBDH theo đúng yêu cầu kỹ thuật và có chất lượng nhằm đạt hiệu quả cao trong việc sử dụng TBDH của GV, đồng thời chống thất thoát lãng phí tài sản của nhà trường, Nhà nước.

Nhằm khai thác tối đa hiệu quả sử dụng các TBDH sẵn có, hạn chế tình trạng “dạy chay, học chay” của một số GV.

2.3.5. Chỉ đạo tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá việc quản lý thiết bị dạy học

Thực hiện biện pháp này nhằm tăng cường hiệu lực quản lý của Hiệu trưởng đối với hoạt động quản lý TBDH nhằm kích thích, tư vấn, thúc đẩy, việc quản lý TBDH đạt hiệu quả cao. Giúp kiểm tra, đánh giá được việc thực hiện kế hoạch xây dựng, bổ sung, mua sắm TBDH từ đó nâng cao được hiệu quả quản lý và sử dụng TBDH trong nhà trường theo tiếp cận đảm bảo vào chất lượng.

3. Kết luận

Bài báo này đã trình bày kết quả của nghiên cứu về tình trạng quản lý thiết bị dạy học trong các trường Trung học cơ sở (THCS) tại huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh, với mục tiêu chính là cung cấp cái nhìn sâu rộng về hiện tại và đề xuất các biện pháp cải thiện để đảm bảo chất lượng giáo dục. Từ việc phân tích tình trạng hiện tại, chúng tôi đã nhận thấy rằng tình hình quản lý thiết bị dạy học ở huyện Yên Phong đang đối mặt với một số thách thức quan trọng. Các trường THCS ở địa phương gặp khó khăn trong việc duy trì và bảo trì thiết bị, dẫn đến tình trạng sự cố kỹ thuật và sự hạn chế trong việc sử dụng hiệu quả các thiết bị trong quá trình giảng dạy. Sự thiếu hụt thiết bị cũng đã ảnh hưởng đến trải nghiệm học tập của học sinh và khả năng giảng dạy của giáo viên. Tuy nhiên, qua việc nghiên cứu này, chúng tôi cũng đã đề xuất một số biện pháp cải thiện cụ thể để giải quyết các thách thức này.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Minh Hiệp (2008), Cơ sở khoa học thông tin và thư viện, Tp. Hồ Chí Minh: Giáo dục.

2. Đoàn Tiến Lộc (2017), *Nghiên cứu phát triển văn hóa đọc ở các tỉnh miền núi phía bắc Việt Nam*, LATs Thông tin – Thư viện, ĐHVHN.